

دانشکده بهداشت
گروه بهداشت عمومی

عنوان درس: بیماری های شایع کودکان و طرق پیشگیری از آن
مخاطبان: دانشجویان کارشناسی ناپیوسته بهداشت عمومی
تعداد واحد: (یا سهم استاد از واحد) ۲ واحد
ساعت پاسخویی به سوالات فراگیر: ساعت ۱۲ لغایت ۱۴ روزهای چهارشنبه هر هفته
زمان ارائه درس: (روز، ساعت و نیمسال تحصیلی) ساعت ۱۴ لغایت ۱۶ روزهای دوشنبه هر هفته نیمسال اول سال تحصیلی ۹۹-۹۸
مدرس: دکتر بهروز حمزه Ph.D , M.D ارتقای سلامت
درس و پیش نیاز: (با همزمان) ندارد

هدف کلی درس: شناخت بیماری های شایع کودکان، آشنایی و مهارت در مراقبت از کودکان بیمار، توانایی تشخیص ضرورت های ارجاع کودکان بیمار و توانایی ارائه توصیه های بهداشتی به خانواده ها

اهداف کلی جلسات: (جهت هر جلسه یک هدف)

- ۱- کسب دانش در مورد مراحل مختلف کودکی، اهمیت سلامت کودکان و شایعترین علل ابتلا و مرگ و میر در کودکان
- ۲- کسب دانش در مورد عوامل تهدید کننده سلامت در مراحل مختلف کودکی و نوجوانی
- ۳- کسب دانش در مورد علایم شایع در بیماری های کودکان با تأکید بر نشانه های منجر به رسیدگی فوری طبق دستور العمل کشوری در مراحل مختلف نوزادی، شیرخواری، نوپایی و سنین قبل و بعد از مدرسه
- ۴- کسب دانش در مورد عوامل مؤثر و زمینه ساز در تولد زودرس و تأخیر رشد داخل رحمی نوزادان و مشخصات نوزادان کم وزن و علل کم وزنی و راههای پیشگیری از آن
- ۵- کسب دانش در مورد اهمیت مصرف شیر مادر و موارد مصرف شیر خشک و زمان شروع غذاهای کمکی و کمبود ویتامین ها و علائم آنها
- ۶- کسب دانش در مورد ناهنجاری های شایع مادرزادی و بیماری های کروموزومی
- ۷- کسب دانش در مورد تشنج، هیپوترمی و هیپرترمی
- ۸- کسب دانش در مورد سپتی سمی و یرقان نوزادی
- ۹- کسب دانش در مورد وقفه در رشد و نمو و مسایل مربوط به آن
- ۱۰- کسب دانش در مورد عفونتهای شایع دستگاه تنفسی فوقانی و تحتانی در کودکان
- ۱۱- کسب دانش در مورد عفونتهای شایع دستگاه ادراری در کودکان
- ۱۲- کسب دانش در مورد بیماری های بنوری تبار در کودکان
- ۱۳- کسب دانش در مورد بیماری های سیستم عصبی مرکزی در کودکان
- ۱۴- کسب دانش در مورد بیماری های خونی کودکان
- ۱۵- کسب دانش در مورد بیماری های شایع روانی کودکان
- ۱۶- کسب دانش در مورد سوانح و حوادث، صدمات ناشی از وسایل نقلیه و مسمومیت های دوره کودکی
- ۱۷- کسب دانش در مورد سوختگی، غرق شدگی، و اسپراسیون اشیای خارجی دوره کودکی

اهداف ویژه به تفکیک اهداف کلی هر جلسه:

هدف کلی جلسه اول:

کسب دانش در مورد مراحل مختلف کودکی، اهمیت سلامت کودکان و شایعترین علل ابتلا و مرگ و میر در کودکان

اهداف ویژه جلسه اول:

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱- مراحل مختلف کودکی را بیان نماید
- ۲- اهمیت سلامت کودکان را توضیح دهد.
- ۳- تأثیر سلامت کودکان بر جامعه را بحث نماید.
- ۴- شایعترین علل مرگ و میر در کودکان را نام ببرد.
- ۵- علل مرگ و میر در کودکان را در چند سال گذشته مقایسه کند.

هدف کلی جلسه دوم:

کسب دانش در مورد عوامل تهدید کننده سلامت در مراحل مختلف کودکی و نوجوانی

اهداف ویژه جلسه دوم:

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱- در مورد ارتباط سلامت مادر و کودک بحث نماید.
- ۲- عوامل تهدید کننده سلامت کودکان در مراحل مختلف زندگی آنان را دسته بندی کند.
- ۳- عوامل تهدید کننده سلامت در هر مرحله از زندگی کودکان را بطور مختصر توضیح دهد.

هدف کلی جلسه سوم:

کسب دانش در مورد علائم شایع در بیماریهای کودکان با تأکید بر نشانه های منجر به رسیدگی فوری طبق دستور العمل کشوری در مراحل مختلف نوزادی، شیرخواری، نوپایی و سنین قبل و بعد از مدرسه
اهداف ویژه جلسه سوم:
در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱ - علائم شایع در بیماریهای اطفال با تأکید بر نشانه های خطر را نام ببرد و راجع به آنها توضیح دهد.
- ۲ - نحوه ارزیابی و طبقه بندی کودک بیمار را با توجه به دستورالعمل کشوری بیان نماید.
- ۳ - تشخیصهای افتراقی علائم خطر را طبق دستورالعمل کشوری بیان نماید.
- ۴ - نحوه پیگیری کودک بیمار را با توجه به دستورالعمل کشوری توضیح دهد.

هدف کلی جلسه چهارم:

کسب دانش در مورد عوامل مؤثر و زمینه ساز در تولد زودرس و تأخیر رشد داخل رحمی نوزادان و مشخصات نوزادان کم وزن و علل کم وزنی و راههای پیشگیری از آن اهداف ویژه جلسه چهارم:
در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱ - عوامل مؤثر و زمینه ساز در تولد زودرس را بیان نماید.
- ۲ = عوامل مؤثر در تأخیر رشد داخل رحمی را نام ببرد.
- ۳ - علل کم وزنی نوزادان را دسته بندی نماید.
- ۴ - مشخصات نوزادان کم وزن را بیان نماید.
- ۵ - راههای پیشگیری از کم وزنی نوزادان را توضیح دهد.

هدف کلی جلسه پنجم:

کسب دانش در مورد اهمیت مصرف شیر مادر و موارد مصرف شیر مصنوعی و زمان شروع غذاهای کمکی و کمبود ویتامین ها و علائم آنها
اهداف ویژه جلسه پنجم:
در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱ - در مورد اهمیت و خواص شیر مادر توضیح دهد.
- ۲ - شیر مادر را با شیر مصنوعی و سایر شیرها مقایسه نماید.
- ۳ - نحوه شروع و ادامه تغذیه با شیر مادر و موارد مصرف شیر مصنوعی و زمان شروع غذاهای کمکی را بیان نماید.
- ۴ - انواع کمبود ویتامین و علائم آنها را توضیح دهد.

هدف کلی جلسه ششم:

کسب دانش در مورد ناهنجاریهای شایع مادرزادی و بیماریهای کروموزومی
اهداف ویژه جلسه ششم:
در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱ - ناهنجاریهای شایع مادرزادی و بیماریهای کروموزومی را نام ببرد.
- ۲ - در مورد ناهنجاریهای مادرزادی مربوط به سیستم عصبی مرکزی مانند آنسفاللی، آنسفالوسل، اسپاینابفیدا و ... (توصیف بیماری، شیوع، عوارض و درمان) توضیح دهد.
- ۳ - در مورد ناهنجاریهای مادرزادی قلبی عروقی مانند ASD, HLHS, VSD, TGA و تترالوژی فالو (توصیف بیماری، شیوع، عوارض و درمان) توضیح دهد.
- ۴ - سندرم داون را تعریف نموده شیوع و عوارض آن را بیان نماید.
- ۵ - ناهنجاریهای شایع مادرزادی سایر سیستمهای بدن نوزاد را تعریف نموده شیوع، عوارض و درمان آنها را بیان نماید.

هدف کلی جلسه هفتم:

کسب دانش در مورد تشنج، هیپوترمی و هیپرترمی
اهداف ویژه جلسه هفتم:

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱ - انواع تشنج را نام ببرد و مختصری توضیح دهد.
- ۲ - تب و تشنج را توضیح دهد و راههای درمان و پیشگیری از آنرا بیان نماید.
- ۳ - هیپوترمی را تعریف نموده عوارض و راههای درمان آنرا بیان نماید.
- ۴ - تب را تعریف نموده عوارض و راههای کنترل آنرا بیان نماید.

هدف کلی جلسه هشتم:

کسب دانش در مورد سیتی سمی و یرقان نوزادی
اهداف ویژه جلسه هشتم:

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱ - سیتی سمی نوزادی را تعریف نموده عوارض و راههای درمان آنرا بیان نماید.
- ۲ - انواع یرقان نوزادی را نام ببرد.
- ۳ - یرقان فیزیولوژیک را توضیح دهد
- ۴ - عوارض و راههای درمان یرقان نوزادی را بیان نماید.

هدف کلی جلسه نهم:

کسب دانش در مورد وقفه در رشد و نمو و مسایل مربوط به آن

اهداف ویژه جلسه نهم:

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱ - در مورد رشد طبیعی در کودکان بحث نماید.
- ۲ - علل ایجاد وقفه در رشد کودکان را توضیح دهد.
- ۳ - نمودار رشد کودکان را توضیح دهد.
- ۴ - انواع اختلالات رشد را با توجه به نمودار بیان نماید.
- ۵ - علائم بالینی و راههای درمان و پیشگیری از اختلالات رشد را توضیح دهد.

هدف کلی جلسه دهم:

کسب دانش در مورد عفونتهای شایع دستگاه تنفسی فوقانی و تحتانی در کودکان

اهداف ویژه جلسه دهم:

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱ - دستگاه تنفسی فوقانی و تحتانی را از نظر آناتومیک توضیح دهد.
- ۲ - عفونتهای شایع دستگاه تنفسی فوقانی و تحتانی کودکان را نام ببرد.
- ۳ - علائم و نشانه های سرماخوردگی، التهاب حاد حلق، التهاب حاد سینوس، التهاب حاد گوش میانی را مختصری توضیح دهد و راههای درمان و پیشگیری از آنها را بیان نماید.
- ۴ - علائم و نشانه های التهاب اپیگلوت، التهاب راههای هوایی فوقانی، التهاب برونشیول، عفونت پارانشیم ریه (پنومونی) را مختصری توضیح دهد و راههای درمان و پیشگیری از آنها را بیان نماید.

هدف کلی جلسه یازدهم:

کسب دانش در مورد عفونتهای شایع دستگاه ادراری در کودکان

اهداف ویژه جلسه یازدهم:

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱ - آناتومی دستگاه ادراری را توضیح دهد.
- ۲ - عفونتهای شایع دستگاه ادراری کودکان را نام ببرد.
- ۳ - علائم و نشانه های هر یک از عفونتهای قسمتهای مختلف دستگاه ادراری کودکان را بیان نماید.
- ۴ - راههای درمان و پیشگیری از هر یک از عفونتهای قسمتهای مختلف دستگاه ادراری کودکان را بیان نماید.

هدف کلی جلسه دوازدهم:

کسب دانش در مورد بیماریهای بثوری تبدر در کودکان

اهداف ویژه جلسه دوازدهم:

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱ - بیماریهای شایع بثوری تبدر در کودکان را نام ببرد.
- ۲ - علائم و نشانه های هر یک از بیماریهای شایع بثوری تبدر در کودکان (سرخک، سرخچه و ...) را بیان نماید.
- ۳ - راههای درمان و پیشگیری از هر یک از بیماریهای شایع بثوری تبدر در کودکان (سرخک، سرخچه و ...) را بیان نماید.

هدف کلی جلسه سیزدهم:

کسب دانش در مورد بیماریهای سیستم عصبی مرکزی در کودکان

اهداف ویژه جلسه سیزدهم:

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱ - بیماریهای شایع سیستم عصبی مرکزی کودکان را نام ببرد.
- ۲ - علائم و نشانه های هر یک از بیماریهای شایع سیستم عصبی مرکزی کودکان را بیان نماید.
- ۳ - راههای درمان و پیشگیری از هر یک از بیماریهای شایع سیستم عصبی مرکزی کودکان را توضیح دهد.

هدف کلی جلسه چهاردهم:

کسب دانش در مورد بیماریهای خونی کودکان

اهداف ویژه جلسه چهاردهم:

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱ - بیماریهای شایع خونی کودکان را نام ببرد.
- ۲ - علائم و نشانه های کم خونی فقر آهن، تالاسمی، هموفیلی و لوسمی را بطور مختصر بیان نماید.
- ۳ - راههای درمان و پیشگیری از هر یک از بیماریهای شایع خونی کودکان را توضیح دهد.

هدف کلی جلسه پانزدهم:

کسب دانش در مورد بیماریهای شایع روانی کودکان

اهداف ویژه جلسه پانزدهم:

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱ - بیماریهای شایع روانی کودکان را نام ببرد و طبقه بندی نماید.
- ۲ - اختلالات اضطرابی را نام ببرد و علائم و نشانه های آنها را بطور مختصر بیان نماید.
- ۳ - اختلالات خلقی را نام ببرد علائم و نشانه های آنها را بطور مختصر بیان نماید.
- ۴ - علائم و نشانه های ADHD را بطور مختصر بیان نماید.
- ۵ - راههای درمان و پیشگیری از هر یک از بیماریهای روانی شایع کودکان را توضیح دهد

هدف کلی جلسه شانزدهم:

کسب دانش در مورد سوانح و حوادث، صدمات ناشی از وسایل نقلیه و مسمومیت‌های دوره کودکی

اهداف ویژه جلسه شانزدهم:

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱ - اپیدمیولوژی سوانح و حوادث، صدمات ناشی از وسایل نقلیه و مسمومیت‌های دوره کودکی را بیان نماید.
- ۲ - راههای پیشگیری از سوانح و حوادث، صدمات ناشی از وسایل نقلیه و مسمومیت‌های دوره کودکی را توضیح دهد.
- ۳ - در مورد نقش سیستم بهداشت و درمان در سوانح و حوادث، صدمات ناشی از وسایل نقلیه و مسمومیت‌های دوره کودکی بحث نماید.

هدف کلی جلسه هفدهم:

کسب دانش در مورد سوختگی، غرق شدگی، و اسپراسیون اشیای خارجی

اهداف ویژه جلسه هفدهم:

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱ - غرق شدگی اسپراسیون اشیای خارجی انواع سوختگی را تعریف نماید.
- ۲ - راههای پیشگیری از غرق شدگی، اسپراسیون اشیای خارجی و انواع سوختگی را توضیح دهد.
- ۳ - راههای درمان غرق شدگی، اسپراسیون اشیای خارجی و انواع سوختگی را توضیح دهد.

منابع:

- ۱ - حاتمی حسین و همکاران، کتاب جامع بهداشت عمومی، انتشارات تهران، ۱۳۸۹
- ۲ - پوران سامی (۱۳۹۱)، درسنامه پرستاری کودک و نوجوان، ویرایش نهم ۲۰۱۱ تهران نشر بشرا
- ۳ - مبنای طب کودکان نلسون، ۲۰۱۱ ویرایش ششم ترجمه بهنام ثبوتی و همکاران

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ و آرایه کنفرانس

وسایل آموزشی:

Power point و وایت بورد

سنجش و ارزشیابی

آزمون	روش	سهم از نمره کل (بر حسب درصد)	تاریخ	ساعت
کوئیز	-----	-----	////////////////////	////////////////////
آزمون میان ترم	امتحان کتبی تشریحی	۳۰٪	۹۸/۸/۲۰	۱۴
آزمون پایان ترم	امتحان کتبی تشریحی	۶۰٪	طبق برنامه دانشکده	طبق برنامه دانشکده
حضور فعال در کلاس	پاسخ به سوالات در کلاس	۱۰٪	دوشنبه هر هفته	۱۶ - ۱۴

مقررات کلاس و انتظارات از دانشجو:

- غیبت دانشجو بر اساس مقررات آموزشی دانشکده می باشد.
- حضور به موقع دانشجو در کلاس و قبل از حضور استاد
- خاموش بودن تلفن همراه دانشجو
- مشارکت در مطالب کلاس تا حد امکان
- رعایت نظم و انضباط در کلاس
- مشارکت فعال در بحث گروهی و پاسخ به سئوالات

نام و امضای مسئول EDO دانشکده:

تاریخ ارسال:

نام و امضای مدیر گروه:

تاریخ ارسال:

نام و امضای مدرس:

تاریخ تحویل:

جدول زمانبندی درس نظریه ها و مدل‌های برنامه ریزی و تغییر رفتار سلامت
روز و ساعت جلسه :

جلسه	تاریخ	موضوع هر جلسه	مدرس
۱	۹۸/۶/۲۵	آشنایی با مراحل مختلف کودکی، اهمیت سلامت کودکان و شایعترین علل ابتلا و مرگ و میر در کودکان	دکتر بهروز حمزه
۲	۹۸/۷/۱	آشنایی با عوامل تهدید کننده سلامت در مراحل مختلف کودکی و نوجوانی	دکتر بهروز حمزه
۳	۹۸/۷/۸	آشنایی با علایم شایع در بیماریهای کودکان با تأکید بر نشانه های منجر به رسیدگی فوری طبق دستور العمل کشوری در مراحل مختلف نوزادی، شیرخواری، نوپایی و سنین قبل و بعد از مدرسه	دکتر بهروز حمزه
۴	۹۸/۷/۱۵	آشنایی با عوامل مؤثر و زمینه ساز در تولد زودرس و تأخیر رشد داخل رحمی نوزادان و مشخصات نوزادان کم وزن و علل کم وزنی و راههای پیشگیری از آن	دکتر بهروز حمزه
۵	۹۸/۷/۲۲	آشنایی با اهمیت مصرف شیر مادر و موارد مصرف شیر خشک و زمان شروع غذاهای کمکی و کمبود ویتامین ها و علائم آنها	دکتر بهروز حمزه
۶	۹۸/۷/۲۹	آشنایی با ناهنجاریهای شایع مادرزادی و بیماریهای کروموزومی	دکتر بهروز حمزه
۷	۹۸/۸/۶	آشنایی با تشنج، هیپوترمی و هیپرترمی	دکتر بهروز حمزه
۸	۹۸/۸/۱۳	آشنایی با سپتی سمی و برفان نوزادی	دکتر بهروز حمزه
۹	۹۸/۸/۲۰	آشنایی با وقفه در رشد و نمو و مسایل مربوط به آن	دکتر بهروز حمزه
۱۰	۹۸/۸/۲۷	آشنایی با عفونتهای شایع دستگاه تنفسی فوقانی و تحتانی در کودکان	دکتر بهروز حمزه
۱۱	۹۸/۹/۴	آشنایی با عفونتهای شایع دستگاه ادراری در کودکان	دکتر بهروز حمزه
۱۲	۹۸/۹/۱۱	آشنایی با بیماریهای بثوریتی در کودکان	دکتر بهروز حمزه
۱۳	۹۸/۹/۱۸	آشنایی با بیماریهای سیستم عصبی مرکزی در کودکان	دکتر بهروز حمزه
۱۴	۹۸/۹/۲۵	آشنایی با بیماریهای خونی کودکان	دکتر بهروز حمزه
۱۵	۹۸/۱۰/۲	آشنایی با بیماریهای شایع روانی کودکان	دکتر بهروز حمزه
۱۶	۹۸/۱۰/۹	آشنایی با سوانح و حوادث، صدمات ناشی از وسایل نقلیه و مسمومیتهای دوره کودکی	دکتر بهروز حمزه
۱۷	۹۸/۱۰/۱۶	آشنایی با سوختگی، غرق شدگی، و اسیراسیون اشیای خارجی دوره کودکی	دکتر بهروز حمزه